
ДАНИ СРПСКОГА ДУХОВНОГ ПРЕОБРАЖЕЊА
XXII

**СРЕДЊИ ВЕК У СРПСКОЈ
НАУЦИ, ИСТОРИЈИ,
КЊИЖЕВНОСТИ
И УМЕТНОСТИ
VI**

НАУЧНИ СКУП
ДЕСПОТОВАЦ–МАНАСИЈА, 22–24. АВГУСТ 2014

Редакција

*др Злаїна Бојовић (Београд, Србија), мр Павле Драгичевић
(Бања Лука, Република Српска), др Јекатерина Јакушкина
(Москва, Русија), др Гордана Јовановић (Београд, Србија),
др Радослава Сијанкова (Софија, Бугарска), др Рада Сијковић
(Београд, Србија), др Јелица Стојановић (Никшић, Црна
Гора), др Љиљана Стојић (Београд, Србија) и др Волфганг
Штајнингер (Грац, Аустрија)*

Главни уредник
ГОРДАНА ЈОВАНОВИЋ

ДЕСПОТОВАЦ
2015

Издаје
Народна библиотека „Ресавска школа“

За издавача
Санела Симић

Рецензенти
др Злата Бојовић (Београд, Србија)
др Гордана Јовановић (Београд, Србија)
др Рада Стијовић (Београд, Србија)
др Љиљана Стошић (Београд, Србија)

ШТА НАМ ЗНАЧИ ЋИРИЛИЦА И ШТА НАМ СЕ ДЕШАВА*

У раду се говори о месту ћирилице у српској култури и о њеном статусу данас у Србији и другим српским земљама. Истиче се да је ћирилица један од кључних елемената српског националног идентитета, да је у основи српске културе. То се мора сматрати и разлогом што се већ најмање један век ради на растављању Срба и ћирилице. Указује се на то да грешке које смо чинили кроз историју у име зближавања с оним који су преузели српски књижевни језик Вуковог типа данас не смемо понављати, да морамо зауставити истискивање националног писма из употребе, јер своје писмо не потискује ниједан други европски народ.

Кључне речи и изрази: српски језик, култура, идентитет, писмо, ћирилица.

Стефан деспот
најслађем и највољенијем
и од срца мојега нераздовојноме
и много, двоструко жељеноме,
царства мојега искреноме
(име рекавши)
у Господу вољени поздрав,
а уз то и милости наше
неоскудно даровање.
[...]
Опет да се сакупимо,
опет да се видимо,
опет с љубављу да се сјединимо
у том самом Христу Богу нашем,
коме слава са Оцем
и са светим Духом
у бесконачне векове,
амин.

(Деспот Стефан Лазаревић, *Слово љубве*, Књижевни радови,
прир. Ђ. Трифуновић, Београд, 1979, стр. 161–171)

---

* Рад је настао у оквиру пројекта *Опис и стандардизација савременог српског језика* (бр. 178021), који финансира Министарство просвете, науке и технолошког развоја Републике Србије.

Међу постављеним питањима за један разговор добио сам и питање о ћирилици: да ли мислим да је двоазбучје у Србији предност, како неки сматрају, или је то извесна отежавајућа околност, пошто се, *наводно*, тако запоставља национално писмо, ћириличко писмо? Ово што сам за данас припремио могао би бити нешто проширен одговор на постављено питање. Кажем – нешто проширен, јер овде се неће ни побројати све што је важно и шта треба имати на уму кад се говори о статусу ћирилице данас.

Ретка земља смо, у Европи једина, која има два писма у употреби за један језик – своје традиционално писмо ћирилицу и од новијих времена латиницу. Дај Боже да је то добро; вероватно нам у том случају не би допало. Ја сам последњих година често говорио о томе шта ћирилица значи у српској култури, говорили су и говоре многи. Овде ћу нешто од тога што сам говорио нужно поновити. Језик и писмо представљају најзначајнију и највећу духовну ризницу народа. То, природно, важи и за српски језик и његово писмо – ћирилицу. Све што нам се догодило и све што смо створили најпоузданије се чува у српском језику. А готово све је записано у протеклих десет векова ћирилицом. Део, мањи, српске баштине записан је и глагољицом, више латиницом у потоњим вековима; ипак је ћирилица била и остала српско национално писмо првог реда. Српски језик и српска ћирилица су у темељу српског националног идентитета; они представљају темељ српске културе. Такође, српски језик и његово писмо ћирилица представљају један од најважнијих чинилаца у чувању јединства српског културног простора. „Културна повезаност припадника исте нације иде у фонд елементарних људских права“, подсетио је још одавно један изузетан српски интелектуалац – Павле Ивић, схвативши у новије време међу првим да разбијање јединственог културног простора представља сигуран пут за уништавање националног идентитета. Наравно, писмо са таквом традицијом нема само практичну вредност, спада међу најфункционалнија писма; а веома важна је и симболичка вредност ћирилице у српској култури. Зато се потискивање ћирилице, иако није од јуче, врло добро уклапа у циљеве глобализације, који подразумевају рушење система вредности, затирање свега што је добро у једној култури и, уместо тога, потурање разних алтернативних вредности, што су све квазивредности.¹ Ово је потребно имати на уму, посебно кад се зна да Срби као национ стицајем историјских околности највећи део

¹ У том смислу в. рад П. Пипер, *Симболичка вредности српске ћирилице и савремено стање српске културе*, у: У одбрану српске ћирилице, Пале, 2013, стр. 211–225. Свакако данас треба, кад се говори о српским националним интересима, о проблему очувања српског националног идентитета у савременом добу, скретати пажњу на изузетну књигу М. Ломпара *Дух самојорицања: у сенци шиње власици*, Прилог кријици

времена после Косовског боја живе поцепани у различитим државама, туђим, окупаторским. Само краћи период, у 20. веку провели су Срби у једној држави, од Првог светског рата до деведесетих година, али су и у том периоду, након Другог светског рата, живели у више република и две покрајине, међу којима су границе све више израстале, а могућност вођења јединствене националне и културне политике постајала све мања, чак и њено помињање је сматрано за српски национализам. Исту, стару, судбину доживео је српски народ и крајем 20. века, када је разбијена држава Југославија, настала после Првог светског рата, те сад Срби не живе ни формално у једној држави.²

Када је реч о ћирилици у српској култури, постоје добри разлози да се подсетимо на чињеницу да се управо обележава хиљаду сто педесет година од када су Свети Ћирило и Методије створили словенско писмо. На томе писму написане су преведене свете књиге. Српски народ је у хиљадугодишњој историји на ћирилици створио баштину европске вредности, дело Светог Саве, *Мирослављево јеванђеље* и низ других, нешто млађих, као што је правни документ *Душанов законик*; на ћирилици су написане биографије српских владара, почев од оснивача свете династије – Немање, па даље; на ћирилици је написано маестрално дело *Слово љубве* деспота Стефана Лазаревића, написане бројне повеље српских владара српским манастирима. То писмо је било српско, и не само српско писмо у дипломатији. Питам се ја данас и увек и питам друге: који би други европски народ пустио све то низ воду. Ћирилица као писмо на коме се чува таква културна баштина, азбука која је Вуковом реформом прилагођена тако да готово идеално одражава фонолошки систем савременог српског језика, представља вредност које се ниједан народ ни под каквим условима не би одрекао. Нема спора да представља један од најзначајнијих стубова српске културе, њену вертикалу, да је међу најзначајнијим елементима српског националног идентитета. Лепо је то рекао умни и учени, одмерени професор Мато Пижурица: „Ћирилица у Срба има *непрекинуту десетовековну традицију*. Готово све што је вредно у нашој култури као писани споменик, као писменост, историјски документ или уметничко дело, писано је ћирилицом. [...] Зато се с разлогом може закључити да је ћирилица *сведочанство српског националног и културног континуитета и народног ђамћења*. [...] Ћирилица у историји српског народа својим укупним сведочењем није остала *на нивоу материјалног знака* у свим врстама писмена кроз десет векова, већ прешла у *сферу*

српске националне политике, која је код новосадског издавача Орфеус доживела више издања (треће – 2012).

² В. и С. Танасић, *Ћирилица као ђочетак и крај српске културе*, у: У одбрану српске ћирилице, Пале, 2013, стр. 191.

ајсѿраќѿног односно симболичког. Стекла је место у збиру каракѿе-рѿсѿѿичних обележја који припаднике српског народа, појединачно и колективно, издавајају и разликују од других. [...] Идентитетски статус ћирилица је добила, поред напред наведеног, [...] тиме што је постала симболички ѿрајѿѿлачки знак националне судбине, њеног сѿрада-лачког дела ѿсебно³. На другом месту професор Пижурица каже, одговарајући на питање шта је нама ћирилица и зашто је бранимо: „Зато што писмо нема само комуникативну, него и манифестациону, симболичку функцију. (Ово друго се, нажалост, често превиђа, што је један од најважнијих извора неразумевања, чак и у стручним круговима. На изванстан начин писмо је израз и симбол државне суверености. Ћирилица је симбол нашег културног и националног идентитета на културној мапи света)⁴“.

Данас смо сведоци прерасподеле снага у свету, борбе за утицај; та борба се води различитим средствима: војним, економским, политичким. Један од најуспешнијих начина за остваривање сваког од поменутих утицаја јесте културни утицај; он иде паралелно и чак претходи политичким и економским утицајима, може да одмени примену војне силе. Где се прошири културни утицај, тамо су полуотворена врата за политички и економски. За ширење културног утицаја свакако значајно јесте неутралисање културе народа на који се усмерава тај утицај. Ћирилица као један од стубова српског идентитета свакако стоји на путу томе и зато се на различите начине подржава њено потискивање, односно свако залагање за њен повратак у српско друштво и културу покушава се скрајнути, на различите начине се омета, потурају се неистине различите врсте: од тога да су Срби окренути у прошлост, да то води у самоизолацију, па до невероватних других измишљотина. А, ето, није Андрићу ћирилица засметала да добије Нобелову награду, није ни Павићу да буде преведен на толико језика данас. И никад се такво наше залагање не пореди са односом других европских народа према својој културној баштини. И у томе ништа не изгледа нелогично што нам управо (и) ту нашу ћирилицу други народи покушавају присвојити, не само раније него и данас.⁵ Па, ако је то нешто преживело, безвредно,

³ М. Пижурица, *Манифестациона и симболичка функција ћириличног писма*, у: *Језик и писмо у Републици Српској*, Бања Лука, 2012, стр. 276.

⁴ М. Пижурица, *Зашто бранимо ћирилицу?*, у: *У одбрану српске ћирилице*, Пале, 2013, стр. 231–233. Поред више добрих радова, овде бих препоручио један рад новијег датума, настао као реакција на актуелне покушаје преотимања и кривотворења – Б. Самарѿић, *Ћирилица као босанѿица и ѿзв. хрвајска ћирилица*, објављен у истом овом зборнику, стр. 55–66.

⁵ О томе в., нпр., М. Ковачевић, *Хрвајска својаѿања исѿорије срѿске ћирилице*, у: *У одбрану српске ћирилице*, Пале, 2013, стр. 67–72.

што припада затвореним шкрињама у подрумима историје, зашто нам се поткрада? Као што то често бива, многи се интереси, из различитих страна света, подударају на том послу елиминације српске ћирилице из нашег живота; очито је да се види њена велика симболичка вредност у српској самосвести и духовности.

Кад је реч о ћирилици, треба имати у виду и следеће чињенице. Прва се чињеница тиче наше прошлости. Иако смо писали и стварали културу на ћирилици, у одређено време стицајем историјских околности Срби су на неким територијама писали латиницом. То је, нпр., у Дубровнику: тамо је била у употреби ћирилица, али се временом прешло на латиницу, на којој је створена значајна књижевност.⁶ То је чињеница, без обзира на данашње прилике, али историју не можемо, не смемо кривотворити, што данас није реткост, понегде. А ако неко хоће ово да оспори, нека чита шта су стари Дубровчани говорили за свој језик. Такође, нису крајем 19. века Срби у Дубровнику вршили попис становништва и том приликом записали којим се језиком говори. Види се то из календара *Дубровник за 1898*, објављеног 1897. године, у коме се износе подаци о попису извршеном 1890. године. Кад се изузму језици као италијански, и језици чиновника дошавших у Дубровник на службу, остаје да су становници Дубровника и места која су му припадала говорили српски: од укупно 11.177 пописаних становника 9.713 говорило је српским језиком, хрватским – 0 (нула), а и не наводи се као језик у Дубровнику.⁷ Отишао је Дубровник, прво административно, у Социјалистичку Републику Хрватску, отишли су и његови Срби католичке вере. Зар то не говори колику су улогу имали вера и писмо у очувању српског идентитета – где се изгуби писмо и језик, створе су услови и за националну асимилацију.⁸

Кроз 20. век, стицајем различитих околности – углавном у почетку је томе допринела идеја југословенства, опет се много књижевних и

⁶ Иако су те ствари – о језику и писму у Дубровачкој републици – одавно познате, засноване на документима, добро је овом приликом читаоца упутити на један новији прегледни рад о ситуацији на територији Дубровника, Босне и Херцеговине и Славоније: Б. Летић, *Ајрибујџ српски за језик и писмо у старим документима и књижевним делима*, у: *Језик и писмо у Републици Српској*, Бања Лука, 2012, стр. 135–150. Шири и дубљи поглед на српску језичку ситуацију него што сам наслов каже даје и Ј. Стојановић радом *Наука и њојина и њој српског језика у њоједња два вијека*, у истом зборнику, стр. 67–92.

⁷ *DUBROVNIK. Kalendar za prostu 1898. Godina II.* U Dubrovniku, Izdanje i naklada Srpske Dubrovačke Štamparije A. Pasarića, 1897.

⁸ Овде се ради о вери и писму, језик није изгубљен, али су крајем 19. века Хрвати преузели Вуков књижевни језик, па језик више није био баријера. Напротив, јединствен језик и католичка вера омогућили су да се оствари план укључивања Срба католика, као и свих других национално неодређених католика, у хрватски национални корпус.

других дела објавило на латиници. После Другог светског рата ћирилица је плански замењивана латиницом у штампи, администрацији, јавном животу, школству – у Србији, али и у другим српским земљама. Данас можемо рећи да је ћирилица, примарно српско писмо, неоправдано потиснута у Србији. Морамо се замислити над овом чињеницом. Није национално писмо *наводно* запостављено, запостављено је стварно, потиснуто је, а без икаквих ваљаних разлога. Ако није разложно говорити о неким антисрпским уротима, заверама, има примера који говоре о планским потезима на штету српског народа, његових интереса, културе – у којој народ и опстаје. Зашто би се, рецимо, давала лажна констатација да је латиничко писмо економичније, да се на њему брже чита. А после се докаже да је управо обрнуто. Само та истина се прећуткује, тешко пласира и у српској јавности. Па онда, у време наступа рачунарских технологија дуги низ година се говори како је ћирилица неподобна, ма не неподобна – неспојива са тим технологијама. А недалеко од нас нелатиничка писма се добро уклапају у исту ту технологију. Да не кажемо ништа за јапански или кинески. Опет прича како нам латиница отвара западно тржиште, па називе радњи и у центру Београда и у центру Лазареваца, Краљева, Ужица или Ниша, свакако и Деспотовца, пишемо на латиници. Заиста је ли то оправдано, да не кажемо – пристојно: наше тетке, стрине и баке, кад дођу да пазаре, радије улазе у те продавнице, а за странце је свеједно ако не знају српски језик, кад залутају у те варошице. Уз све те уступке видимо како нам економија стоји, уосталом. Кад се човек као културно биће испразни, онда му можеш лако додати какве год хоћеш културне гемиште, па и такве садржаје који му изазивају гађење и при самом помену националног у животу. У исто време, у истој држави, други народи јавно и све снажније инсистирају на својим самобитностима. Срби им својски у томе помажу, а истовремено се самопонижавају – самопоричу, како рече Мило Ломпар. Ко проговори или напише нешто у корист српске културе, тај ставља себе на све листе срама. Тек понешто се провуче, најчешће и то закамуфлирано у неке алегорије, басне, приче о братству и јединству. Посебно хоћу да нагласим, ћирилица није природно иживела свој век, она је вештачки, смишљено, кроз цео прошли век потискивана и доведена пред нестанак. Идеологије, политике, системи су се мењали, али се тај посао предавао с колена на колена, и настављао.

Колико год да је лако доказати да је то смишљено рађено, то уопште не ослобађа одговорности српску интелигенцију што је то кроз цео 20. век мирно посматрала, понекад у томе и учествовала, не вршећи утицај на државне органе да стану са самоуништавањем. Наша је дужност, дужност свих – генерације садашњих представника власти, да кажемо

поштене српске бирократије, као и српских лингвиста и свих интелектуалаца ових деценија после распада југословенске државе, да нађемо начин да исправимо грешку, све грешке које су довеле до тога да је ћирилица неоправдано истиснута из српске културе, овде у Србији и на другим српским просторима. Данас немамо право да гледамо како она нестаје, како је носи река која је кроз 20. век навођена да односи много шта што је у српском бићу. Данас и сутра не смемо да се задовољимо тиме што само констатујемо да ћирилица није довољно заступљена и да гледамо како она нестаје. Ми смо унели у Устав одредбу по којој су српски језик и ћирилица у службеној употреби, а онда избегавамо, нећемо или не смемо да донесемо одговарајуће законе помоћу којих ће се то и проводити у пракси. У исто време, нечињењем или наopakим чињењем дозвољавамо да се и српски језик, не само писмо, у Србији потискује. Нећемо поверовати да наша држава, и овако правно уређена, не зна и не може доносити и проводити законе кад хоће.

Кад је данас реч о ћирилици, постоје два проблема: један је унутрашњи – положај српског писма у српском народу, на целокупном српском простору, у Србији дакако; други је – како заштитити српску писану баштину у светским институцијама које се баве међународним разврставањем и књижењем и како је заштитити од поткрадања и присвајања. У вези с првим питањем одговор је садржан у свему што је напред речено. Мора се обезбедити место ћирилици које јој припада као српском националном писму. Тако би у Србији требало обезбедити њену обавезну примену у свим случајевима службене употребе српског језика, а за то је потребно донети нови закон о језику и обавезати државне органе да обезбеде његову доследну примену. Уз то, требало би пронаћи и друге начине како да се стимулише ћирилица и ван службене употребе, у јавној употреби, посебно у издавачкој делатности, новинарству, оглашавању и др. У свему томе струка је спремна да свој део посла уради – и Одбор за стандардизацију српског језика и Институт за српски језик САНУ, Матица српска, одговарајуће катедре. Међутим, струка не може заменити државу; то, уосталом, држава и не допушта, и кад је очито да не ради свој посао. Кад нешто у земљи не иде како ваља, иде у лошем смеру, држава је управо дужна да врши корекцију. Питање језика и писма представљају крупно питање језичке политике, а у организованим и правно уређеним народима и државама језичка политика је веома значајан део националне и државне политике. Да ли смо ми један од таквих срећних народа, који живи у уређеној држави, питање је лако. Ми смо као струка, и као појединци и кроз институције и професионална удружења, у последње време скретали пажњу јавности на ово и предлагали сарадњу са државом, међутим,

ваљда није било довољно позитивног притиска културне јавности, па држава још ништа не чини или недовољно чини да се ствари доведу на своје место. Потребно је, дакле, да и струка и културна јавност на једној страни и држава на другој страни схватају своју одговорност у враћању српске ћирилице на место које јој припада. Тиме ћемо избећи и неке непријатне последице, у виду реакције народа на неодговорно понашање свих нас, које се нужно јављају ако одговорни закажу. Тиме ће се избећи непријатан излазак пред наше нараштаје који долазе и који ће нас питати како смо им сачували оно што је српски народ стварао и чувао хиљаду година: и материјална и духовна добра. Слично би се могло рећи и за ситуацију у Републици Српској. Ни тамо нема препрека да се ћирилице врати место које треба да има, али се на друге начине фаворизује латиница. Ипак, на државним органима и културној јавности одговорност је за овакво стање и за његову промену како би ћирилица у свим сферама вратила позицију. У остатку Босне и Херцеговине данас је српској ћирилице врло тесно, али се зато систематски покушава променити историја језика на просторима БиХ. Данашњи покушаји представљају хватање везе са политиком Аустроугарске, безочно се кривотвори историја насупрот чињеницама које доноси писано наслеђе.⁹ Црна Гора представља пример насилног истискивања ћирилице; тамо је она била и најстабилнија до краја 20. века. Кад она не би имала значај у савременом свету, не би се насилно изгонила из ове бивше југословенске републике управо у време појачаног прављења државне нације, цркве и језика, насилног гушења српског националног бића. Није овде уопште сувишно поставити питање да ли ми из Србије дижемо свој глас против овога насиља или смо тамошње носиоце српског језика и писма препустили да се сами боре. У Хрватској је данас ситуација опет на свој начин посебна. Ту се законом не изгони српско писмо, него му се слова покушавају разбити чекићима, док се стара српска баштина на ћирилице покушава присвојити. Не бисмо смели остати слепи и неми пред тим шта се Србима дешава у демократској држави Хрватској.¹⁰

⁹ Овде опет скрећемо пажњу читалаца на новији прегледни врло утемељен рад о језичкој прошлости Босне и Херцеговине Ј. Грковић-Мејдор, *Средњовековно језичко наслеђе Босне и Херцеговине*, у: Језик и писмо у Републици Српској, Бања Лука, 2012, стр. 17–36, а о ситуацији у последња два века говори се у раду С. Реметића *Језик и писмо у Босни и Херцеговини од Вука до наших дана*, у истом зборнику, стр. 37–66.

¹⁰ Идеју о томе како би требало водити језичку политику Срба у Хрватској како би се зауставили или ублажили ефекти садашње нетолеранције изнео је М. Пуповац у раду *Језичке идеологије, језичке политике и произвођење језичке нетолеранције у постјугославенским земљама*, Зборник Института за српски језик II: Српски језик и актуелна питања језичке политике, Београд, 2014, стр. 131–142.

У сваком организованом друштву језичка политика спада у кључне елементе укупне националне политике. Ми данас не можемо рећи да смо у том погледу достигли пожељан ниво, да је држава одговорна кад је у питању национална политика. Јер како би се могло објаснити то што толико година од доношења Устава немамо закон о језику који би регулисао употребу ћирилице у Србији. Можда је и то ометано с неке стране за нека боља времена, кад ће се у Уставу написати да ћирилица и није српско национално писмо.¹¹ Просто је дирљиво како су европски представници и разне комисије осетљиви на то питање и на права националних мањина и колико бде над нама да се не огрешимо. Јер, главни разлог због кога не би требало направити закон који би уставну одредбу преточио у праксу јесте да ће се националне мањине осећати повређено јер, ето, њихово писмо није ћирилично. А мањине су добиле права у вези са употребом свог језика по највишим европским стандардима. И онда та таква осетљивост држи нас без закона о језику осам година. Али опет нешто ту не разумем: како исти ти не чују лупу чекића који разбијају ћириличке табле по Вуковару, и то у једној земљи која је испунила све стандарде и ушла у Европску унију. Неће то бити једина помоћ пријатеља која нам се намеће на нашем европском путу.

Рекосмо да је језичка политика један од најзначајнијих елемената укупне националне политике. Националну политику утврђује држава, а за разна стручна питања консултује и задужује стручњаке и институције да их елаборирају. Кад бисмо утврђивали националну политику у вези са статусом српског језика и његовог писма ћирилице, свакако би своју обавезу имали и стручњаци за српски језик и националне институције – од САНУ, њеног Института за српски језик, Матице српске, катедара на којим се студира српски језик, Одбора за стандардизацију српског језика. Струка је спремна, струка указује на нужност да се утврди језичка политика у Србији и спремна је да своју обавезу прихвати.¹² На целокупној културној јавности је да ствара такву културну климу у којој ће држава вршити своје обавезе у вези са језиком и писмом. Истина, без државе се ни ова питања не могу на задовољавајући начин решавати, али бићемо на путу да се то и решава кад већина грађана, бар оних који се сматрају образованим, буде имала јасну свест о значају српске ћирилице за очување културног и нацио-

¹¹ У том погледу врло интересантан је рад С. Антонића, *Венецијанска комисија и ћирилица*, у: У одбрану српске ћирилице, Пале, 2013, стр. 133–138.

¹² Одличну основу за то представља међу стручњацима добро примљен рад П. Пипера, *О сѣрайегији језичке ѿолиѿике у Рејублици Србији*, као и цео зборник у коме је тај рад објављен *Српски језик и актуелна ѿиѿања језичке ѿолиѿике*, Зборник Института за српски језик П: Српски језик и актуелна питања језичке политике, Београд, 2014.

налног идентитета. А за то није лоше осврнути се и видети како се то чини у другим савременим европским државама.

Срето З. Танасић

СКОЛЬКО НАМ ВАЖНА КИРИЛЛИЦА И ЧТО ПРОИСХОДИТ

Резюме

В работе рассматриваются положение кириллицы в сербской культуре и ее статус в настоящее время в Сербии и в других странах. В данной работе подчеркнуто, что кириллица является одним из ключевых элементов сербской национальной идентичности, что она находится в основе сербской культуры. Мы должны считать, что по этой причине разлучают сербов с кириллицей как минимум в течение одного столетия. В работе указано, что ошибки, которые мы сделали в течение истории во имя сближения с теми, которые взяли сербский литературный язык, в форме которую создал Вук, мы не должны снова повторить, мы должны остановить вытеснение национального письма, потому что ни один европейский народ не вытеснит свое письмо. В каждом организованном обществе, языковая политика входит в ключевые элементы общей национальной политики; так должно быть и в нашем государстве – забота о сербском языке и кириллице должна быть составной частью общей национальной политики. В настоящее время такая забота представляет собой особую ответственность государства, потому что сербский народ и его язык разделены границей. Мы должны сохранить единое языковое и духовное пространство. Это является условием сохранения национальной идентичности и кириллица находится в сердце национальной идентичности, потому что она стала символическим сопровождающим знаком национальной судьбы.